

Informacje podstawowe

Nazwa przedmiotu	Wykład monograficzny ze specjalności - Teologia stosowana w eksploracji wolności
Prowadzący	Ks. prof. dr hab. Jan Przybyłowski
Wydział	Teologiczny
Kierunek	Specjalistyczne Studia Teologiczne
Poziom studiów	drugiego stopnia (magisterskie)
Profil studiów	ogólnoakademicki
Forma studiów	Stacjonarne / hybrydowe
Moduł specjalnościowy	Teologia praktyczna
Dyscyplina naukowa, do której odnoszą się efekty uczenia się	nauki teologiczne
Obowiązuje od roku akademickiego	2025/2026
Rok studiów	1 oraz 2
Semestr	2 oraz 4
Język wykładowy	polski
Status przedmiotu (<i>obowiązkowy, do wyboru</i>)	obowiązkowy
Odniesienie do kierunkowych efektów uczenia się (<i>symbole</i>)	Dla pierwszego roku: STL_W01; STL_W02; STL_W03; STL_U01; STL_U04; STL_K01 Dla drugiego roku: STL_W01; STL_W05; STL_W08; STL_U02; STL_U08; STL_K02; STL_K08
Rodzaj zajęć (<i>wybór z listy*</i>)	Wykład monograficzny ze specjalności
Liczba godzin	30
Liczba ECTS	Pierwszy rok: 4 Drugi rok: 3
Wymagania wstępne	Badania w teologii stosowanej prowadzone są z wykorzystaniem metod empirycznych i praktycznych, dlatego studenci powinni posiadać podstawową wiedzę teologiczną, zwłaszcza z zakresu teologii pastoralnej i posługiwać się metodologią nauk społecznych i stosowanych.
Opis i cele przedmiotu	Propagowanie i obrona praw ludzkich bierze swój początek z poszanowania osobowej godności człowieka i uznania religijnego wymiaru osoby ludzkiej, który jest głęboko wrośnięty w samą rzeczywistość człowieka. W perspektywie teologii stosowanej należy podkreślić, że wolność religijna, niezbywalny wymóg godności każdego człowieka, leży u podstaw wszystkich praw ludzkich, a więc jest niezbędnym czynnikiem dobra osoby i całego społeczeństwa, jak również

	osobistej realizacji każdego. W teologii stosowanej zakłada się, że teoria i praktyka wolności religijnej ściśle się ze sobą łączą. Wyjaśnienie roli eksploracji w teologii stosowanej wymaga zatem uściślenia relacji między teorią i praktyką. Będzie to punkt wyjścia do opisanie „mądrościowego” ujęcia teologii stosowanej w perspektywie świata, człowieka i wiary, a następnie ukazania eksploracyjnie ujętego problemu wolności w teologii stosowanej.
--	--

Treści programowe

Temat/blok zajęć:	Liczba godzin
1. Teoria i praktyka w teologii stosowanej	4
2. „Mądrościowe” ujęcie teologii stosowanej	4
3. Autonomia względna świata w teologii stosowanej	2
4. Człowiek w teologii stosowanej	2
5. Wiara w teologii stosowanej	2
6. Wolność w teologii stosowanej	4
7. Wolność w aspekcie społecznym	4
8. Wolność w aspekcie indywidualnym	4
9. Teologia stosowana jako eksploracja wolności	4
Łącznie godzin:	30

Opis przedmiotowych efektów uczenia się i sposoby ich weryfikacji

Kategoria efektu (W, U, K)	<u>Kierunkowe</u> efekty uczenia się (co ogólnie <i>absolwent po tych studiach</i> będzie wiedział i umiał)	<u>Opis przedmiotowych</u> efektów uczenia się (wylącznie czasownikami operacyjnymi - czynności, które da się zweryfikować, mierzalne; w nawiasie należy podać numery tematów zajęć, które realizują dany efekt) (co konkretnie <i>student po tym przedmiocie</i> będzie wiedział i umiał)	<u>Sposoby weryfikacji</u> efektów uczenia się (np.: kolokwium pisemne, egzamin ustny, egzamin pisemny, sprawozdanie, prezentacja na zajęciach, raport, projekt indywidualny, grupowy...)
I rok			
STL_W01	ma pogłębioną wiedzę o specyfice przedmiotowej i metodologicznej teologii, w szczególności w zakresie studiowanej specjalności teologicznej; jest w stanie rozwijać tę wiedzę i twórczo stosować ją w działalności edukacyjnej i środowiskowej	Będzie miał pogłębioną wiedzę o teologii pastoralnej i stosowanej; będzie potrafił wykorzystywać metody teologiczne, socjologiczne i praktyczne do prowadzenia badań z teologii stosowanej; nauczy posługiwać się specjalistycznym językiem teologii stosowanej.	Włączanie się w dyskusję na forum wykładowym.
STL_W02	zna zaawansowaną terminologię biblijną i teologiczną oraz jej korzenie grecko-łacińskie;	Pozna istotę wolności religijnej w wymiarze interreligijnym, interkulturowym i posiada interdyscyplinarną wiedzę na temat roli antropologii w teologii stosowanej.	Dzielenie się na forum wykładowym indywidualnie zdobytymi informacjami.
STL_W03	ma uporządkowaną i pogłębioną wiedzę, obejmującą teorie i metody studiowanej specjalizacji teologicznej;	Będzie miał pogłębione wiadomości w zakresie podstaw teoretycznych badania wolności religijnej i pozna metodologię badań interdyscyplinarnych w teologii stosowanej.	Przedstawianie na forum wykładowym wyników własnych, krytyczno-porównawczych analiz źródeł i literatury teologicznej.

STL_U01	potrafi wyszukiwać, analizować, selekcjonować, oceniać i integrować informacje z wykorzystaniem różnych źródeł oraz formułować na tej podstawie krytyczne sądy, z wykorzystaniem zaawansowanej wiedzy teologicznej;	Będzie potrafił prowadzić kwerendę naukową i wykorzystywać metodologię teologii stosowanej do prowadzenia samodzielnych badań. Nauczy się stosować zdobytą wiedzę z zakresu wolności religijnej do rozwijania zdolności i kierowania własnym rozwojem osobowym i karierą zawodową.	Prezentowanie na forum wykładowym nowych źródeł i literatury na temat wolności religijnej.
STL_U04	umie zdobywać wiedzę i poszerzać umiejętności badawcze oraz podejmować autonomiczne działania zmierzające do rozwijania zdolności i kierowania własnym rozwojem osobowym i karierą zawodową	Będzie umiał stosować różne metody do badania fenomenów społecznych. Nauczy się stosować wnioski praktyczne w realizowaniu swojego powołania egzystencjalnego i w pracy zawodowej.	Aktywne włączanie się w dyskusje prowadzone na forum wykładowym.
STL_K01	ma krytyczną świadomość poziomu własnej dojrzałości osobowej, nabytej wiedzy i umiejętności;	Będzie wykorzystywał zdobytą wiedzę i krytycznie oceniał wyniki jej zastosowania w praktyce. Będzie umiał korzystać z pomocy innych w podnoszeniu swoich kwalifikacji.	Przedstawianie na forum wykładowym wyników analizy krytycznej w samoocenie.
II rok			
STL_W01	ma pogłębioną wiedzę o specyfice przedmiotowej i metodologicznej teologii, w szczególności w zakresie studiowanej specjalności teologicznej; jest w stanie rozwijać tę wiedzę i twórczo stosować ją w działalności edukacyjnej i środowiskowej	Będzie umiał posługiwać się wiedzą na temat wolności religijnej w dyskusjach ze specjalistami różnych dziedzin i dyscyplin. Będzie miał umiejętność prowadzenia wykładu na temat wolności religijnej i organizowania konferencji naukowych i warsztatów.	Przedstawianie na forum wykładowym wyników analizy krytyczno-porównawczej wolności religijnej.
STL_W05	zna główne zasady działalności ewangelizacyjnej, pastoralnej, katechetycznej i charytatywnej Kościoła katolickiego, dialogu ekumenicznego i międzyreligijnego	Będzie miał umiejętności prowadzenia samodzielnych działań w zakresie szeroko pojętego apostołstwa świeckich, będzie umiał przedstawiać argumenty uzasadniające znaczenie wolności religijnej w życiu Kościoła i ludzkiej społeczności.	Aktywne włączanie się w dyskusje prowadzone na forum wykładowym.
STL_W08	zna procesy i uwarunkowania rozwoju religijno-duchowego oraz jego zagrożenia		

STL_U02	posiada podstawowe umiejętności badawcze w zakresie analizy tekstów biblijnych i teologicznych, umiejętność wykorzystania (w ogólnym zakresie) metod i narzędzi badawczych służących do ich właściwej interpretacji.	Będzie umiał w praktyce zastosować metody badań teologii stosowanej. Pozna metody teologiczne, a także metodologię nauk społecznych i stosowanych.	Prezentowanie na forum wykładowym nowych źródeł i literatury na temat wolności religijnej.
STL_U08	posiada umiejętność formułowania opinii krytycznych o wytworach kultury na podstawie wiedzy biblijnej i teologicznej oraz własnego doświadczenia a także umiejętność ich prezentacji w różnych formach i w różnych mediach	Będzie samodzielnie analizował zebrane źródła i literaturę przedmiotu; nauczy się korzystać z wiedzy, której źródłem jest doświadczenie i praktyka.	Przedstawianie na forum wykładowym wyników analizy krytyczno-porównawczej własnych badań monograficznych, interdyscyplinarnych, multidyscyplinarnych.
STL_K02	rozumie potrzebę intelektualnego oraz religijno-duchowego formowania się przez całe życie, potrafi inspirować i organizować proces kształcenia innych osób oraz potrafi samodzielnie i krytycznie uzupełniać wiedzę i umiejętności, rozszerzone o wymiar interdyscyplinarny	Pozna wartość wiedzy zastosowanej w praktyce; będzie umiał organizować wydarzenia o charakterze naukowym (konferencje, warsztaty); będzie umiał upowszechnić wyniki przeprowadzonych własnych badań.	Dzielenie się na forum wykładowym indywidualnie zdobytymi informacjami.
STL_K08	uczestniczy w życiu kulturalnym i interesuje się aktualnymi wydarzeniami kulturalnymi	Pozna główne kierunki przemian społeczno-kulturowych i religijno-obyczajowych, będzie umiał monitorować najważniejsze wydarzenia związane z wolnością religijną.	Dzielenie się na forum wykładowym indywidualnie zdobytymi informacjami.

Metody dydaktyczne

(dostosowane do przedmiotowych efektów uczenia się)

	Przygotowanie przez wykładowcę autorskiego „skryptu do wykładu”.	
	Inicjonowanie dyskusji studentów na forum wykładowym.	
	Aktywizowanie i motywowanie studentów do podejmowania dyskusji na forum wykładowym.	

Opis nakładu pracy studenta w ECTS

Kontakt z prowadzącym	Aktywność	Liczba godzin	Razem liczba godzin / ECTS
bezpośredni	udział w zajęciach	30	Pierwszy rok: 30/1 Drugi rok: 30/1
	udział w zaliczeniach poza zajęciami		
	udział w konsultacjach		
praca własna	przygotowanie do zajęć (czytanie, praca pisemna, tłumaczenie, ...)	30/30	Pierwszy rok: 90/3 Drugi rok: 60/2
	przygotowanie do zaliczenia (np. czytanie, prezentacja, projekt, ...)	60/30	

Kryteria oceny końcowej

(Opis składowych oceny końcowej zajęć, rozkład procentowy lub punktowy, informacja o dopuszczalnej liczbie nieobecności, inne kryteria)

Podstawową formą zajęć jest wykład w oparciu o przygotowany skrypt. W trakcie wykładu inicjowana jest również dyskusja na tematy zaczerpnięte z literatury przedmiotowej, a także w oparciu o bieżące wydarzenia w Kościele i w świecie. Na ocenę końcową składają się następujące elementy: ocena eseju na wybrany temat, ocena przygotowania do wykładu, ocena aktywności na wykładach, obecność na wykładach, dodatkowe inicjatywy studentów.

Literatura obowiązkowa

	Paweł Szuppe, Źródła i literatura dotycząca wolności religijnej w języku polskim, Wokół koncepcji wolności religijnej, t. 5, Warszawa 2024, s. 285-338.
	Ks. Jan Kazimierz Przybyłowski, Wolność religijna w aspekcie społecznym. Przyczynek do badań biograficznych w teologii stosowanej Libertas religiosa 2(2023), s. 106-122.
	Ks. Jan Kazimierz Przybyłowski, Wolność religijna w perspektywie teologii stosowanej, Biblioteka Teologii Stosowanej 3(2024), s. 95-111.

Literatura uzupełniająca

	Ks. Jan Kazimierz Przybyłowski, Kościół polityka. Refleksja w świetle katolickiej nauki społecznej, w: Człowiek wobec problemów współczesności. Księga pamiątkowa poświęcona ks. prof. dr. hab. Henrykowi Skorowskiemu SDB z okazji jubileuszu 70. urodzin i 40. lat pracy dla Nauki Polskiej, red. M. Markocka, Z. Mikołajczyk, P. Walewski, Warszawa 2022, s. 245-258.
--	--

	Wokół koncepcji wolności religijnej, t. 1-6, Warszawa 2020-2025.
	Ks. Jan Kazimierz Przybyłowski, Katolicka nauka społeczna a wolność religijna w świetle nauczania Jana Pawła II, Libertas Religiosa 4(2025).

*** lista rodzajów zajęć**

- ☐ ćwiczenia (audytoryjne, translatoryjne, terenowe, warsztatowe, projektowe)
- ☐ ćwiczenia laboratoryjne, komputerowe
- ☐ lektorat języka obcego nowożytnego/starożytnego
- ☐ wykład kierunkowy
- ☒ wykład monograficzny lub konwersatorium monograficzne
- ☐ seminarium dyplomowe
(sem. magisterskie, licencjackie lub inżynierskie, na którym student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową, wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)
- ☐ pracownia dyplomowa (programistyczna, chemiczna, fizyczna, biologiczna, inżynierska)
(zajęcia laboratoryjne, na których student pod kierunkiem opiekuna pracy przygotowuje pracę dyplomową wykorzystując metody adekwatne do realizowanej tematyki badawczej)